

IVM Coronanieuws 1 mei 2020

Opening

Welkom bij het IVM Coronanieuws over geneesmiddelen en corona van 1 mei.

Propofol

Vorige week was er in het Coronanieuws aandacht voor het propofol-sparend beleid in ziekenhuizen. Vandaag komt er een zending van 120.000 ampullen propofol uit Zuid-Korea aan in Nederland. Dit is genoeg voor 5.000 dagbehandelingen van COVID-19-patiënten. Van de essentiële IC-medicatie was de voorraad propofol het minst toereikend. Door deze nieuwe zending is een dreigend tekort voorlopig afgewend.

Vaccins

Deze week meldden Britse onderzoekers dat ze verwachten al in september een vaccin op de markt te kunnen brengen tegen het coronavirus. De ontwikkelaars denken een voorsprong te hebben, omdat ze al een basisvaccin hebben dat bij mensen geen schadelijke reacties liet zien. Bovendien leek het vaccin bij apen effectief te zijn. Ook willen ze al tijdens het effectiviteitsonderzoek bij mensen de productie opstarten. De meeste onderzoekers en instanties gaan er echter vanuit dat het nog 1 tot 1,5 jaar duurt voor een vaccin beschikbaar kan zijn. Er zijn nog veel onzekerheden. De mate van immuniteit en veiligheid wordt nog volop onderzocht. Daarnaast is wereldwijde productie een logistieke operatie van enorme proporties.

Nieuwe onderzoeken behandeling

Het onderzoek naar de behandeling van COVID-19 lijkt zich nu vooral te gaan richten op medicatie tegen de nadelige effecten van de virusinfectie. Uit recent onderzoek van het LUMC, Amphia ziekenhuis en Erasmus MC blijken stollingsproblemen voor te komen bij de helft van de patiënten met COVID-19 op de intensive care. Daarom vindt meer onderzoek plaats naar de effecten van antistollingsmiddelen bij deze patiënten. Ook onderzoek naar immunosuppressiva en valsartan blijft doorgaan om de effecten van het 'cytokine storm syndroom' en lekkende bloedvaten tegen te gaan. Voorlopig worden deze middelen alleen in onderzoeksverband gebruikt. Volgens de richtlijn van de SWAB kunnen ernstig zieke patiënten met COVID-19 nog steeds behandeld worden met chloroquine of hydroxychloroquine of eventueel remdesivir. Zoals vorige week gemeld, lijken de eerste klinische onderzoeken met deze middelen echter teleurstellende resultaten te geven.

Bijwerkingen hydroxychloroquine en chloroquine

Bijwerkingencentrum Lareb heeft de bijwerkingen van hydroxychloroquine en chloroquine bij de oorspronkelijke indicaties in kaart gebracht. Ze ontvingen 90 meldingen van bijwerkingen van chloroquine en 1071 van hydroxychloroquine vóórdat deze middelen bij COVID-19 werden gebruikt. Bijwerkingen van chloroquine waren vooral huidreacties, reacties op het zenuwstelsel en psychische klachten. Bij hydroxychloroquine ging het vooral over huidreacties en maagdarmklachten. Bij langdurig gebruik zijn oogproblemen gemeld. Bij COVID-19 worden de geneesmiddelen kort, maar met een hogere dosering gebruikt. Het risico op dosisgerelateerde bijwerkingen – zoals QT-verlenging en psychische klachten – kan daardoor groter zijn. Het EMA roept patiënten met COVID-19 of een verdenking hiervan op om vermoedelijke bijwerkingen te melden van alle geneesmiddelen die ze

1 mei 2020

gebruiken. In Nederland kunnen zowel zorgverleners als patiënten bijwerkingen melden bij Bijwerkingencentrum Lareb.

www.lareb.nl
covid19@lareb.nl

Medicatiebewaking hydroxychloroquine en chloroquine

De medicatiebewakingsadviezen over hydroxychloroquine en chloroquine in de G-Standaard van de KNMP zijn uitgebreid. Zo zijn de adviezen van de SWAB bij verminderde nierfunctie en dialyse bij patiënten met COVID-19 opgenomen. Ook zijn interacties met deze middelen overgenomen van de website COVID-19 Drug Interactions. De adviezen bij zwangerschap en kinderwens zijn toegespitst op toepassing bij COVID-19. Alle informatie is beschikbaar in informatiesystemen van zorgverleners die gebruikmaken van de medicatiebewakingsadviezen in de G-Standaard.

Wilt u bij patiënten met hydroxychloroquine of chloroquine een inschatting maken van het risico op een verlengd QT-interval, dan kunt u de tool MedSafety Scan gebruiken. Deze online decision support tool schat het risico in op basis van de medicatielijst van de patiënt en enkele patiëntkenmerken, zoals cardiovasculaire aandoeningen, elektrolytenstoornissen en aanwezigheid van risicofactoren. Na registratie is het gebruik van deze tool gratis.

MedSafety Scan: www.medsafetyscan.org

Schimmelinfecties

Bij diverse COVID-19 patiënten op de intensive care is de schimmel *Aspergilles* in longmateriaal gevonden. De klinische presentatie en het risico op invasieve aspergillose zijn echter anders dan bij patiënten met influenza. Vooralsnog is er daarom geen indicatie voor profylaxe met antimycotica bij deze patiënten. Bij klinische verslechtering kunnen wel antimycotica worden overwogen. Alertheid op QT-verlenging en andere interacties met COVID-19 medicatie is dan wel belangrijk. Meer informatie over diagnostiek en beleid kunt u vinden in het adviesdocument CAPA van het Expertisecentrum Schimmelinfecties Radboudumc/CWZ.

Adviesdocument CAPA: <https://www.radboudumc.nl/centrum-voor-infectieziekten/beleid-rond-covid19-geassocieerde-pulmonale-aspergillose-capa>

Diabeteszorg

De Diabetes Huisartsen Advies Groep en Langerhans hebben een document opgesteld over diabeteszorg tijdens de COVID-19 pandemie. Zorgverleners moeten patiënten erop wijzen dat ze niet zomaar mogen stoppen met hun geneesmiddelen. Diabetespatiënten met koorts en luchtwegklachten moeten tijdig telefonisch contact opnemen met de huisartsenpraktijk. Infecties en koorts leiden namelijk vaak tot stijgende bloedglucosewaarden en verhoogde insulinebehoefte. Bij patiënten met braken of diarree is het soms noodzakelijk om middelen te stoppen of de dosis te verlagen. Dit geldt met name voor metformine, SGLT-2-remmers, diuretica, ACE-remmers, angiotensine-2-receptorantagonisten en NSAID's.

Document diabeteszorg: www.diabetes2.nl

GMP/GDP-inspecties

In maart dit jaar kondigde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd aan geen routine-inspecties meer uit te voeren op de productie en distributie van geneesmiddelen, de zogenaamde GMP- en GDP-inspecties. In lijn met het Europees beleid verlengt de IGJ - op een enkele uitzondering na - nu de GMP- en GDP-certificaten tot eind 2021.

Leidraad zuurstof in de thuissituatie

Het NHG heeft in samenwerking met longartsen en experts in de palliatieve zorg een leidraad ontwikkeld over de behandeling met zuurstof in de thuissituatie bij patiënten met COVID-19. Vanwege de coronacrisis dreigen er tekorten aan zuurstof. De tijdelijke leidraad ondersteunt zorgverleners daarom bij het zorgvuldig toepassen van zuurstof-ondersteuning. Thuisbehandeling met zuurstof kan in aanmerking komen bij stabiele patiënten die herstellend zijn van COVID-19 en bij patiënten die kiezen voor thuisbehandeling in plaats van doorverwijzing naar het ziekenhuis. Bij stervende patiënten is zuurstof-ondersteuning niet zinvol.

Leidraad: www.nhg.org

Tot slot

Eind van de middag publiceert ZonMw een oproep voor onderzoeksideeën over voorspellende diagnostiek en behandeling en zorg en preventie in het kader van het COVID-19 onderzoeksprogramma. De deadline voor het indienen van projectideeën is 14 mei.

Volgende week verschijnt het volgende coronanieuws. Op de hoogte blijven van nieuwe journaals? U kunt zich abonneren op ons Youtube-kanaal door te klikken op ons logo rechtsonderin. Of meldt u zich aan voor de journaalupdate op de website van het IVM.

ZonMw: www.zonmw.nl

Aanmelden journaalupdate: www.ivm.nl